

Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösehdotuksen
2021-2023 lausunnot

Siilinjärven kunta

Päätösehdotus	Siilinjärven kunnalla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon pelastustoimen uuteen palvelutasopäätös luonnokseen (2021 - 2023).
Päätös	Hyväksyttiin.

Vieremän kunta

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Vieremän keskustaaajamassa sijaitseva kumppanuusyrityskylä on kasvanut merkittävästi, mikä lisää alueella tapahtuvan onnettomuuden riskiä. Lisäksi kunnan haja-asutusalueella sijaitsee mm. useita maatalouden suuryksiköitä.

Vieremän kunta pitää tärkeänä, että alueen pelastustoimen toimintavalmiusaika pidetään riittävällä tasolla myös ilta- ja yöaikana. Varallaolon mahdollinen poistuminen tulee kompensoida riskinarvioon perustuvilla riittäväillä korvaavilla ratkaisuilla.

Lisäksi Vieremän kunta pitää tärkeänä myös sivutoimisen henkilöstön saatavuuden turvaamista, koska ns. päiväpaloasemilla sivutoiminen henkilöstö muodostaa oleellisen osan tehtävien hoitamisesta.

Päätös	Kunnanhallitus päätti esityksen mukaisesti.
--------	---

Leppävirran kunta

Kunnanjohtajan päätösesitys

Leppävirran kunnalla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösluonnokseen (2021 - 2023).

Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösesityksen.
--------	---

Keiteleen kunta

Esitys

Keiteleen kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Palvelutasopäätös on valmisteltu yleisellä tasolla, jonka pohjalta ei voi päätellä yksittäisten kuntien tilanteen muutosta. Keiteleen kunnanhallitus pyytää pelastuslaitosta huomioimaan palvelutasopäätöksessään Keiteleen merkittävän teollisuuskeskittymän.

Keiteleen kunta pitää tärkeänä, että vähintään nykyinen vahvuus säilytetään ja pelastuslaitoksen kalusto vastaa alueen tarvetta. Pelastustoimi on erittäin tärkeä osa kuntalaisten kokonaisturvallisuutta, jonka vuoksi Keiteleen kunnanhallitus katsoo, että paloasemaa myöskään maakunnan reuna-alueella ei tule määräaikaisestikaan sulkea.

Lausunrossamme kiinnitämme huomiota päiväpaloasemien varallaoloon, sillä varallaolon mahdollinen lopettaminen päättää päiväpaloasemien lähtövalmiuden virka-aikana ja virka-ajan ulkopuolella. Varallaolo on taannut pelastustoimen avunannon ja toimivuuden kymmeniä vuosia kaikille tahoille. Varallaolo on ainut mahdollinen ja toimiva tapa turvata toimintavalmius Pohjois-Savon alueen pienissä kunnissa riittävän nopeasti.

Esimerkiksi naapurimaakunnassa, Etelä-Savon pelastuslaitos on esittämässä kunnille ja aluepelastuslautakunnalle nykyisen kaltaista varallaolon jatkuvuutta 30 minuutin lähtöajalla. Keiteleen kunnanhallitus näkee, että tämä esitys on erittäin kannatettava ja näin saadaan lähtövalmius päiväpaloasemilla taattua myös Pohjois-Savossa. (Esitt. kj. J-PR)

Päätös

Esitys hyväksyttiin

Kiuruveden kaupunki

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus hyväksyy pelastustoimen palvelutasopäätöksen päivityksen ajalle 1.1.2021 – 31.12.2023 sekä liitteenä esitetyt valvontasuunnitelman, turvallisuusviestintäsuunnitelman, rakennusinvestointisuunnitelma 2021–2024 ja Pohjois-Savon pelastuslaitoksen palveluverkkokuvauksen 1.1.2021.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että 24/7 pelastusasemilla on aina tarvittava minimivahvuus ja vain poikkeustilanteissa (esim. usea päällekkäinen toimenpide) voidaan hyväksyä minimivahvuuden alittuminen.

Kiuruveden kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Kiuruveden pelastusaseman toimintavalmius säilyy yhdenmukaisena muiden vastaavien päiväpelastusasemien toimintavalmiuden kanssa. Kaupunginhallitus huomauttaa, että edelleen kaupungin maksuosuus määräytyy kymmenen vuoden takaisen palvelutason mukaisesti eikä palvelutaso tänä päivänä enää vastaa virkojen määrän osalta kaupungin maksuosuutta. Kaupunginhallitus kannustaa pelastuslaitosta jatkamaan neuvotteluja kuntien kanssa yhteisymmärryksen saavuttamiseksi maksuosuusjärjestelmän uudistamisesta kunnittaista palvelutasoa vastaavaksi ennen mahdolliseen sote-maakuntaan siirtymistä.

Pelastustoimen tulee varautua esitetyillä ja muilla mahdollisilla keinoilla varallaoloon liittyvien kustannusriskien realisoitumiseen. Kuitenkin tulee varmistaa seudullisen yhteistyön toimivuus mahdollisissa suuronnettomuustilanteissa turvaamalla 24/7 pelastusasemien lähtövalmius. Uusien toimitilojen rakentamisessa tulee pyrkiä pienentämään investointeja pelastusasemien yhteistyöllä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vesannon kunta

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Palvelutasopäätös on valmisteltu yleisellä tasolla, jonka pohjalta ei voida päätellä yksittäisten kuntien tilanteen muutosta. Vesannon kunta pitää tärkeänä, että vähintään nykyinen vahvuus säilytetään ja pelastuslaitoksen kalusto vastaa alueen tarvetta. Pelastustoimi on erittäin tärkeä osa kuntalaisten kokonaisturvallisuutta, jonka vuoksi Vesannon kunnanhallitus katsoo, ettei paloasemaa myöskään maakunnan reuna-alueella tule määräaikaisestikaan sulkea

Kunnanhallitus kiinnittää lausunnossaan huomiota päiväpaloasemien varallaoloon, sillä varallaolon mahdollinen lopettaminen päättää päiväpaloasemien lähtövalmiuden virka-aikana ja virka-ajan ulkopuolella. Varallaolo on taannut pelastustoimen avunannon ja toimivuuden kymmeniä vuosia kaikille tahoille. Varallaolo on ainut mahdollinen ja toimiva tapa turvata toimintavalmius Pohjois-Savon alueen pienissä kunnissa riittävän nopeasti.

Esimerkiksi naapurimaakunnassa, Etelä-Savon pelastuslaitos on esittämässä kunnille ja aluepelastuslautakunnalle nykyisen kaltaista varallaolon jatkuvuutta 30 minuutin lähtöajalla. Vesannon kunnanhallitus näkee, että tämä esitys on erittäin kannatettava ja näin saadaan lähtövalmius päiväpaloasemilla taattua myös Pohjois-Savossa.

Kunnanhallitus saattaa tämän asian valtuustolle tiedoksi

Päätös

Hyväksyttiin

Lapinlahden kunta

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy pelastustoimen palvelutasopäätöksen päivityksen ajalle 1.1.2021 – 31.12.2023.

Kunnanhallitus pitää tärkeänä, että 24/7 pelastusasemilla on aina tarvittava minimivahvuus ja vain poikkeustilanteissa (esim. usea päällekkäinen toimenpide) voidaan hyväksyä minimivahvuuden alittuminen.

Lapinlahden kunnan pelastusasemien valmius- ja palvelutaso tulee pitää kunnan pelastustoimen maksuosuuteen suhteutettuna vähintään nykyisellä tasolla.

Pelastustoimen tulee varautua esitetyillä ja muilla mahdollisilla keinoilla varallaoloon liittyvien kustannusriskien realisoitumiseen. Kuitenkin tulee varmistaa seudullisen yhteistyön toimivuus mahdollisissa suuronnettomuustilanteissa turvaamalla 24/7 pelastusasemien lähtövalmius.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi pelastustoimen palvelutasopäätöksen päivityksen ajalle 1.1.2021 – 31.12.2023. Kunnanhallitus piti tärkeänä, että 24/7 pelastusasemilla on aina tarvittava minimivahvuus ja vain poikkeustilanteissa (esim. usea päällekkäinen toimenpide) voidaan hyväksyä minimivahvuuden alittuminen. Lapinlahden kunnan pelastusasemien valmius- ja palvelutaso tulee pitää kunnan pelastustoimen maksuosuuteen suhteutettuna vähintään nykyisellä tasolla. Pelastustoimen tulee varautua esitetyillä ja muilla mahdollisilla keinoilla varallaoloon liittyvien kustannusriskien realisoitumiseen. Kuitenkin tulee varmistaa seudullisen yhteistyön toimivuus mahdollisissa suuronnettomuustilanteissa turvaamalla 24/7 pelastusasemien lähtövalmius.

Rautavaaran kunta

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausuntonaan pelastustoimen palvelutasopäätöksestä

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti

Lausunto liite

Rautavaaran kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa: Rautavaaran kunta pitää tärkeänä, että alueen pelastustoimen toimintavalmius pidetään vähintään nykyisellä tasolla myös ilta- ja yöaikana. Varallaolon mahdollinen poistuminen tulee järjestää niin, ettei lähtö- ja toimintavalmiusaika heikkene Rautavaaran paloasemalla. Huomioon on otettava myös Rautavaaran kunnan pitkät välimatkat ja etäisyys muihin paloasemiin.

Rautavaaran kunta pitää lisäksi tärkeänä sivutoimisen henkilöstön saatavuuden turvaamisen, koska ns. päiväpaloasemilla sivutoiminen henkilöstö muodostaa oleellisen osan tehtävien hoitamisesta.

Sonkajärven kunta

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Sonkajärven kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Valtatie 5:n lisääntyvä liikenne sekä raide- ja tavarakuljetusten kasvu lisäävät kunnan alueella onnettomuuksien riskejä. Huomioon on otettava myös

Sukevan vankila sekä haja-asutusalueella sijaitsevat maatalouden suuryksiköt.

Sonkajärven kunta pitää tärkeänä, että alueen pelastustoimen toimintavalmius aika pidetään vähintään nykyisellä tasolla myös ilta- ja yö aikana. Varallaolon mahdollinen poistuminen tulee järjestää niin, ettei lähtö ja toimintavalmiusaika heikkene

Sonkajärven ja Sukevan paloasemilla. Sonkajärven kunta pitää lisäksi tärkeänä

sivutoimisen henkilöstön saatavuuden turvaamisen, koska ns. päiväpaloasemilla sivutoiminen henkilöstö muodostaa oleellisen osan tehtävien hoitamisesta.

Päätös Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Joroisten kunta

Kjoht:

Palvelutasopäätöksen osalta kunnanhallitus lausuu seuraavaa:

Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätös on kattava ja ottaa huomioon hyvin alueen väestön ja toiminnan tarpeet sekä maantieteelliset erityispiirteet.

Joroisten kunnan siirtyminen vuoden 2021 alusta lukien osaksi Pohjois-Savon pelastustoimea on myös huomioitu hyvin palvelutasopäätöksen valmistelussa ja asiaan liittyvät käytännön järjestelytkin ovat jo pitkällä.

Erityisenä kehittämistavoitteena Joroisten kunta uudistaa aikaisemmin kannan, Pohjois-Savon pelastustoimen sekä Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteellisen kuntayhtymän (ESSOTE) välisissä neuvotteluissa esillä olleen ensivastetyön, ensihoitotyön ja pelastustyön yhteistyön tiivistämisen ja kehittäminen. Joroisten kunta katsoo, että neuvotteluissa esillä ollut hybridimuotoinen ensihoito/pelastusyksikkö soveltuisi hyvin Joroisten toimintaympäristöön. Yksikkö parantaisi myös nopeasti heikentynyttä ensihoidon palveluiden saatavuutta Joroisten alueella ja turvaisi osaltaan myös pelastustoimen henkilöiden saatavuutta tulevaisuudessa. Samassa yhteydessä olisi luonnollista tarkastella myös muut Joroisten-Varkaus sote-yhteistoiminta-alueella olevat yhteistyömahdollisuudet pelastustoimen kanssa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Suonenjoen kaupunki

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus lausuu Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen palvelutasopäätöksen päivittämisestä seuraavaa: Palvelutasopäätös on valmisteltu yleisellä tasolla, jonka pohjalta ei voida päätellä yksittäisten kuntien tilanteen muutosta. Suonenjoen kaupunki pitää tärkeänä, että vähintään nykyinen vahvuus Suonenjoen paloasemalla säilytetään ja pelastuslaitoksen kalusto vastaa alueen tarvetta. Pelastustoimi on erittäin tärkeä osa kuntalaisten kokonaisturvallisuutta, jonka vuoksi Suonenjoen kaupunginhallitus katsoo, että Suonenjoen paloaseman toimintavalmiutta tulee vahvistaa palvelumaan laajemmin alueen kokonaisturvallisuutta. Mahdolliset pelastustoimen varallaoloon liittyvät taloudelliset muutokset tulee toteuttaa kuntien maksuosuuksien näkökulmasta kustannusneutraalisti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Tervon kunta

Kunnanjohtajan päätösehdotus:
Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Kunnanjohtajan kokouksessa antama päätösehdotus:
Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan valmistelemaan ja lähettämään lausunnon määräaikaan mennessä. Lausunto tuodaan tiedoksi kunnanhallitukselle.

Päätös

Kunnanjohtajan kokouksessa antaman päätösehdotuksen mukainen

LAUSUNTO POHJOIS-SAVON ALUEELLISEN PELASTUSTOIMEN PALVELUTASOPÄÄTÖSEHDOTUKSESTA 2021-2023

Pohjois-Savon pelastuslaitos pyytää 12.10.2020 saapuneella kirjeellä Tervon kunnan lausuntoa koskien Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen palvelutasopäätösehdotusta. Pelastuslain (379/2011) mukaan alueen pelastustoimi laatii palvelutasopäätöksen, jossa päätetään pelastustoimen tuottamien turvallisuuspalveluiden tasosta ja tavoitteista sekä toimintojen keskeisimmistä järjestelyistä ja kehittämistoimenpiteistä.

Uusi palvelutasopäätösehdotus on laadittu ajalle 1.1.2021-31.12.2023.

Saatekirjeessä kerrotaan, että pelastustoimen varallaoloon liittyy tällä hetkellä oikeudellisia ja taloudellisia riskejä. Palvelutasopäätösehdotus sisältää varallaolon vähentämisen 1.1.2021 alkaen ja tarvittaessa varallaolon lopettamisen. Ehdotuksessa on mukana varallaolon korvaavia toimenpiteitä.

Kuten pelastustoimessa on tunnistettu, myös Tervon kunta näkee varallaolon taloudellisena, mutta myös toiminnallisena riskinä. On mahdollista, että tulevaisuudessa varallaolo realisoituisi kustannusten merkittävänä kasvuna, joka heijastuisi kuntien talouteen. Toisaalta varallaolon mahdollinen lakkaaminen on merkittävä toiminnallinen riski etenkin pienillä paikkakunnilla, joissa vakituista pelastustoimen henkilöstöä on erittäin vähän ja toiminnan turvaaminen on vahvasti perustunut sivutoimisiin henkilöihin.

Tervon kunta katsoo, ettei kunnan turvallisuus tältä osin saa vaarantua ja että apua pelastustoimen osalta on myös jatkossa oltava saatavilla tarkoituksenmukaisesti.

Mikäli nykyinen toimintamalli ei järjestelynä ole enää mahdollinen, tulee pelastustoimen järjestellä varallaolo niin, että heikennykset kunnan turvallisuuden tasoon ovat mahdollisimman pienet. Toimintavalmius tulee säilyttää mahdollisimman hyvänä, jotta kuntalaiset voivat luottaa tarvittavan avun saantiin.

Tähän liittyen tarvitaan vaihtoehtoiset toteuttamismallit pelastustoimen järjestämiseen kustannusvaikutuksineen. Vaihtoehdot on hyvä käydä läpi alueen kuntien ja kaupunkien kanssa.

Rautalammin kunta

Rautalammin kunnanhallitus lausuu Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen palvelutasopäätöksen päivittämisestä seuraavaa:

Palvelutasopäätös on valmisteltu yleisellä tasolla, jonka pohjalta ei voida päätellä yksittäisten kuntien tilanteen muutosta. Rautalammin kunta pitää tärkeänä, että vähintään nykyinen vahvuus säilytetään Rautalammin paloasemalla ja, että pelastuslaitoksen kalusto vastaa alueen tarvetta. Pelastustoimi on myös hyvin tärkeä osa kuntalaisten kokonaisturvallisuutta ja siksi Rautalammin kunnanhallitus katsoo, että paloaseman toimintavalmius tulee säilyttää ja samalla varmistaa kokonaisturvallisuus alueella.

Mahdolliset pelastustoimen varallaoloon liittyvät taloudelliset muutokset tulee toteuttaa kuntien maksuosuuksien näkökulmasta kustannusneutraalisti.

Pienillä, mutta tärkeillä maaseudun paloasemilla on ollut vaikeaa saada henkilöstöä. Rautalammin kunta esittää, että pelastustoimi ryhtyy toimiin em. tehtävien houkuttelevuuden lisäämiseksi. Tehtäväkuvia ja tarvittaessa palkkausta tulee kehittää siten, että pelastustoimen henkilöstöä saadaan rekrytoitua.

Maaseudulla vapaaehtoisten toiminta on ensi arvoisen tärkeää. Palvelutasopäätösluonnoksesta ei selkeästi käy ilmi, miten tätä toimintaa tuetaan ja mitkä ovat vaihtoehdot, jos vapaaehtoisten määrä hiipuu pieneksi? Miten pelastustoimi houkuttelee uusi henkilöitä tähän toimintaa?

Pelastustoimen henkilöt ovat usein vahinkotapauksissa ensimmäisenä paikalla. Voidaanko jatkossa enää luottaa siihen, että apu tulee vai syökö riskiruudut avun muualle?

Paloriski-ilmoitusmenettely on mielenkiintoinen työväline, mutta kuinka laajasti se on käytössä? Huolta aiheuttaa myös ikääntyvä väestö. Palotarkastukset ovat tärkeä työväline eikä voi olettaa, että esim. mummo/pappa kiipeää katolle katsomaan piippua, vaan siihen tarvitaan ammattilaisen apua.

Kaiken kaikkiaan Rautalammin kunta pitää tärkeänä, että vuoropuhelu pelastustoimen ja kunnan välillä on luontevaa ja jatkuvaa eikä pakon sanelemaan kerran kolmessa vuodessa.

Anu Sepponen
kunnanjohtaja

Merja Koivula-Laukka
hallintojohtaja

Pielaveden kunta

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää lausua seuraavaa:

Kuten pelastustoimessa on tunnistettu, myös Pielaveden kunta näkee varallaolon taloudellisena, mutta myös toiminnallisena riskinä. Taloudellisena riskinä varallaolo realisoituisi kustannusten merkittävänä kasvuna, joka heijastuisi kuntien talouteen. Toisaalta varallaolon mahdollinen lakkaaminen on merkittävä toiminnallinen riski etenkin pienillä paikkakunnilla, joissa vakituista

pelastustoimen henkilöstöä on erittäin vähän ja toiminnan turvaaminen on vahvasti perustunut sivutoimisiin henkilöihin.

Pielaveden kunta katsoo, ettei kunnan turvallisuus tältä osin saa vaarantua ja että apua pelastustoimen osalta on myös jatkossa oltava saatavilla tarkoituksenmukaisesti. Maantieteellisesti Pielaveden kunta on kooltaan suuri ja välimatkat kohtuullisen pitkät. Lisäksi kunnassa on runsaasti karjatiloja. Huomioitavaa on, että kunnan alueella sijaitsee myös Puolustusvoimien varikko, jossa on myös omaa palopelastuskalustoa.

Pielaveden kunta toivoo, että nykyisenlainen, vapaamuotoinen varallaolojärjestelmä voisi jatkua, koska se turvaa palvelun pienillä paikkakunnilla. Jos kuitenkin tämä ei järjestelynä ole enää mahdollista, tulee pelastustoimen järjestellä varallaolon kompensoiminen kunnan turvallisuuden tasoa heikentämättä ja pienimmän haitan periaatteella. Toimintavalmius tulee säilyttää mahdollisimman hyvänä, jotta kuntalaiset voivat luottaa tarvittavan avun saantiin.

Mikäli varallaolo kuitenkin lakkaa, kuntien pitäisi saada hyvissä ajoin vaihtoehtoiset toteuttamismallit pelastustoimen järjestämiseen. Miten toimintavalmius turvataan kaikilla alueilla ja miten eri vaihtoehdot vaikuttavat kuntien kustannuksiin ja pelastustoimenhenkilöstöön. Vaihtoehtoista olisi hyvä keskustella yhdessä kuntien kanssa ja kuulla kuntia eri vaihtoehtoista.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tuusniemen kunta

Kunnanhallitukselle esitetään, että se päättää antaa Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösesityksestä seuraavanlaisen lausunnon:

”Tuusniemen kunta pitää tärkeänä, että alueen pelastustoimen toimintavalmius pidetään vähintään nykyisellä tasolla myös ilta- ja yöaikana. Huomioon on otettava myös Tuusniemen kunnan suhteellisen pitkät välimatkat ja etäisyydet muihin lähialueen paloasemiin. Varallaolo on ainoa mahdollinen ja toimiva tapa turvata toimintavalmius toiminta-alueen pienissä kunnissa.

Pelastustoimi on erittäin tärkeä osa kuntalaisten kokonaisturvallisuutta, jonka vuoksi Tuusniemen kunnanhallitus katsoo, että Tuusniemen paloaseman toimintavalmius tulee säilyttää vähintäänkin nykyisellä tasolla.

Varallaolon mahdollinen poistuminen tulee järjestää niin, ettei lähtö- ja toimintavalmiusaika heikkene Tuusniemen paloasemalla. Mahdolliset pelastustoimen varallaoloon liittyvät taloudelliset muutokset tulee toteuttaa siten, että kuntien maksuosuuksiin ei tulisi korotuksia.

Tuusniemen kunta pitää lisäksi tärkeänä sivutoimisen henkilöstön saatavuuden turvaamisen, koska ns. päiväpaloasemien sivutoiminen henkilöstö muodostaa myös oleellisen osan tehtävien hoitamisesta.

Muutoin Tuusniemen kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätös-luonnoksesta.”

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä esittelytekstissä olevan ehdotuksen Tuusniemen kunnan lausunnoksi Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösluonnokseen.

Käsittely

Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen.

Kj:n muutettu päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä esittelytekstissä olevan ehdotuksen Tuusniemen kunnan lausunnoksi Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösluonnokseen. Lausuntoon lisätään maininta, että vilkasliikenteiset VT 9 ja maakuntajärvi Juojärvi lisäävät onnettomuusriskien mahdollisuutta Tuusniemellä, mikä tulee ottaa huomioon pelastustoimen palvelutasopäätöksessä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Varkauden kaupunki

Hallintojohtaja Toni Leppänen, 044 444 2400

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta pyytää 16.11.2020 mennessä kuntien lausuntoa palvelutasopäätöksen päivittämisestä ajalle 1.1.2021 – 31.12.2023.

Palvelutasopäätöksen kohdassa ”4.2. Pelastusyksiköt ja niiden vahvuudet” esitetty muutos voimassa olevaan palvelutasopäätökseen olisi merkittävä heikennys pelastamisen nopeuteen ja pelastajien turvallisuuteen. Jos hyväksyttäisiin, että äkillisen poissaolon takia vahvuus voisi olla suunnitellusti enintään 4 tuntia alle minimi mitoituksen 1+3, tulisi se johtamaan tilanteisiin joissa esim. savusukellusta ei voitaisi aloittaa vähänkään isommassa kohteessa ennen kuin vahvuus olisi täydentynyt esim. joltain muulta paloasemalta.

Varkauden paloasemalla on ylläpidetty ajallisesti n. 50 % vesisukellusvalmiutta. Valmiutta jatketaan ainakin tämän päätöksen voimassaoloajan.

Rakennusinvestointisuunnitelmaan 2021 – 2024 todetaan, että Varkauden pelastusaseman todennäköinen rakentamisaika on 2022 ja siten käyttöönotto 2023.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus ilmoittaa lausuntonaan, ettei se hyväksy esitettyä heikennystä miehistövahvuuteen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen keskustelun jälkeen.

Iisalmen kaupunki

Toimialajohtajan päätösehdotus

Tekninen lautakunta toteaa, että esitetty palvelutasopäätösehdotus ottaa kohtuudella huomioon Iisalmen kaupungin yleiset tarpeet pelastustoiminnalle. Lautakunta kuitenkin ilmaisee huolensa siitä, että ehdotuksen mukaan henkilöstön vuorovahvuus voi päätoimisilla pelastusasemilla olla tilapäisesti alle 1+3, mikä voi vaikeuttaa pelastustehtävien riittävän nopeaa ja turvallista suorittamista. Niin ikään lautakunta ilmaisee huolensa siitä, ovatko ehdotuksessa esitetyt varallaolon poistumisen kompensoimiseksi mahdollisesti toteutettavat ratkaisut riittävän tehokkaita säilyttämään pelastustoiminnan palvelutason kaikissa tilanteissa hyväksyttävällä tasolla.

Päätös

Hyväksyttiin.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

LAUSUNTO POHJOIS-SAVON PELASTUSTOIMEN PALVELUTASOPÄÄTÖSLUONNOKSESTA 2021 — 2023

Itä-Suomen aluehallintovirasto on tutustunut Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösluonnokseen ja kehottaa ottamaan esiin tuodut asiat palvelutasopäätöksen valmistelussa huomioon.

Pelastuslain (379/2011) 27 § 1. momentin mukaan alueen pelastustoimi vastaa pelastustoimen palvelutasosta ja pelastuslaitoksen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä muista pelastuslaissa sille säädetyistä tehtävistä.

Pelastuslain 28 § 1. momentin mukaan pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Pelastuslain 29 § 1. momentin mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätöksessä on

1. selvitettävä alueella esiintyvät uhat
2. arvioitava uhkista aiheutuvat riskit
3. määriteltävä toiminnan tavoitteet
4. määriteltävä käytettävät voimavarat
5. määriteltävä palvelut
6. määriteltävä palveluiden taso
7. sisällytettävä suunnitelma palvelutason kehittämisestä.

Huomiot

Palvelutasopäätösluonnoksessa on aluehallintoviraston havaintojen mukaan merkittävä puutteita pelastuslain 29 § mukaisessa sisällössä sekä pelastuslain 28 § mukaisessa palvelutasossa. Havaitut puutteet tulisi korjata ennen palvelutasopäätöksen hyväksymistä. Tämän lausunnon liitteenä olevassa arviointitaulukossa on kaikki havainnot, joita aluehallintovirasto on tehnyt.

Palvelutasopäätöksen hyväksymisen jälkeen alueen pelastustoimi toimittaa palvelutasopäätöksen pelastuslain 29 § mukaisesti aluehallintovirastolle. Koska luonnoksessa on merkittäviä puutteita, eikä tarkastelua ole siten voitu kaikilta osin tehdä, aluehallintovirasto tulee tarkastelemaan hyväksytyä palvelutasopäätöstä uudestaan kokonaisuutena. Jos toimitettu palvelutasopäätös on puutteellinen, aluehallintovirasto palauttaa asiakirjan täydennettäväksi.

Lausunnossaan aluehallintovirasto on käyttänyt sisäasiainministeriön ohjetta palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta (SM018:00/2012). Aluehallintovirasto kehottaa noudattamaan nykyistä tarkemmin ohjetta myös palvelutasopäätöksen laadinnassa, jotta sisältö olisi riittävä. Kokonaisuuden selkeyttämiseksi myös asiakirjassa olevia tarpeettomia kuvailevia osuuksia tulisi vähentää.

Keskeisiä puutteita

Yleistä ja palvelutasopäätöksen perusteet

- Palvelutasopäätösluonnos ei vastaa sisällöltään eikä rakenteeltaan sisäasiainministeriön ohjetta palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta (SM018:00/2012).

- Riskianalyysi on päivätty vuodelle 2019 ja alueellinen riskiarvio vuodelle 2018, eikä niiden ajantasaisuudesta tätä palvelutasopäätöstä varten ole varmuutta. Sisällöllisesti niissä on kuitenkin havaittu vain vähäisiä kehittämistarpeita.

Palvelutasopäätös, onnettomuuksien ehkäisy

- Eri toimintoihin käytettävien voimavarojen erittely on osin puutteellista
- Valvonnan tavoitteista sekä valvontakohdeluokista ja tarkastusten määräväliden vaihteluväleistä ei ole päätöstä. Päätökset löytyvät valvontasuunnitelmasta. Valvontasuunnitelman tulisi kuitenkin olla palvelutasopäätöstä toteuttava erillinen asiakirja, ja palvelun taso tulisi päättää palvelutasopäätöksessä.

Palvelutasopäätös, pelastustoiminta

- Kappaleessa 2.2. Uhkien ja riskien arviointi, on tuotu esille, että toimintavalmiudessa Vuorelan ruuduissa on puutteita. Palvelutasopäätöksessä tai sen kehittämissuunnitelmassa ei kuitenkaan ole esitetty, miten Vuorelassa olevien ruutujen 257651, 258326, 259001, 259676 ja 259677 toimintavalmiusaikojen puutteet korjataan. Aluehallintoviraston selvityksen mukaan näissä ruuduissa on ollut vuosina 2017-2020 yhteensä 66 kiireellistä pelastustehtävää, joista 53:ssä ei ole ehditty ensimmäisen yksikön tavoiteajassa (täyttyy 20 %). Ruuduissa on ollut vuosina 2017-2020 pelastustehtäviä, joissa pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on mitattu, yhteensä 36. Näistä 28:ssä ei ole ehditty pelastustoiminnan tavoiteajassa (täyttyy 22 %). Palvelutaso on siten näiltä osin riittämätön ja puute on merkittävä.
- Pelastustoiminnan henkilöresurssien määrän ja laadun tavoitteet ovat pääosin päättämättä. Palvelutaso henkilöresurssien osalta tulee päättää siinä tarkkuudessa, että pelastustoiminnan toimintavalmiustavoitteiden toteutumista voi arvioida. Selkeyttä toisi asemapaikkakohtaisten lähtövahvuuksien ja lähtöaikojen tavoitteiden palvelutason esittäminen esimerkiksi taulukkomuodossa. Samassa taulukossa on mahdollista esittää myös muut asemapaikkakohtaiset pelastustoiminnan suorituskyvyt.
- Ensimmäisen yksikön sekä pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoitteiden toteutumisesta ruuduittain ei ole päätöstä. Päätöksessä on vain maakunnallinen keskiarvo, eikä se ole toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaista.
- Ensimmäisen yksikön-, pelastustoiminnan- sekä pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikojen keskimääräisestä tavoitteesta minuutteina ja sekunteina ei ole päätöstä.

Palvelutasopäätöksen kehittäminen ja seuranta

- Kehittämissuunnitelmassa on vain lueteltu kehitettäviä asioita, eikä sitä siten voi pitää varsinaisena suunnitelmana. Suunnitelmassa tulee olla kehittämisen aikataulu ja kustannusvaikuttavuus. Lisäksi aluehallintovirasto muistuttaa, että palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmassa olevien asioiden tulee olla palvelutasoa kehitettäviä, eikä pelastuslaitoksen sisäisten asioiden esittäminen siinä ole perusteltua.
- Varallaolon järjestelyitä muutettaessa toimintavalmiuden toteutumista tulee seurata erityisen tarkasti. Tarkastelussa tulee seurata resurssien lähtöajan ja lähtövahvuuden toteutumista sekä ensimmäisen yksikön-, pelastustoiminnan- ja pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikojen toteutumista.